

روند تغییرات بروز سرطان در استانهای سواحل دریای خزر طی سالهای ۸۸-۱۳۸۳

حسین رفیع منش* (ارایه دهنده مقاله) ۱، سکینه قبادی داشدبی ۱، حمید صالحی نیا ۲

۱. *نویسنده مسئول، دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران.
۲. دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران.

زمینه و هدف:

سرطان از بزرگترین مشکلات سلامت عمومی و یکی از مهمترین علل مرگ در تمام دنیاست. در ایران و به ویژه پس از ورود کشور به جامعه پویا و شهری، تغییرات مهمی در الگوی سرطان‌ها پیش بینی شده است. سواحل دریای خزر شامل استان‌های گلستان، مازندران و گیلان تغییرات زیادی را در بروز سرطان نشان داده اند. این مطالعه با هدف بررسی سرطانهای شایع و روند تغییرات سرطان در استانهای سواحل دریای خزر انجام شده است.

مواد و روش‌ها:

این بررسی یک مطالعه مقطعی توصیفی - تحلیلی است که با استفاده از داده‌های ثبت سرطان وزارت بهداشت طی سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۸ و در استانهای ساحلی دریای خزر انجام گرفته است. آنالیزهای توصیفی با استفاده از نرم افزار SPSS 20 و آنالیزهای تحلیلی روند تغییرات میزان بروز با استفاده از نرم افزار Joinpoint انجام گرفت.

یافته‌ها:

در طی سالهای مورد مطالعه، ۳۳۸۰۷ مورد سرطان از مجموع سه استان مورد بررسی ثبت شده بود. شایعترین سرطان برای سواحل دریای خزر (مازندران، گیلان و گلستان) در مجموع به ترتیب سرطان معده، پستان، پوست، کولورکتال و مثانه بود. آنالیز تحلیلی Joinpoint یک روند افزایش معنی دار از بروز (ASR) با متوسط درصد تغییرات سالانه (AAPC)، ۰.۵٪ برای استان مازندران، ۰.۳٪ برای گیلان و ۰.۲٪ برای استان گلستان را نشان داد.

نتیجه گیری:

بروز سرطان در استانهای سواحل دریای خزر در حال افزایش است. لذا شناسایی عوامل موثر بر این افزایش و روند تغییرات به منظور ارایه برنامه‌های پیشگیری ضروری به نظر می‌رسد. البته قسمتی از این روند افزایشی می‌تواند ناشی از دقیق‌تر شدن برنامه ثبت سرطان در ایران باشد.

واژه‌های کلیدی:

اپیدمیولوژی، بروز، سرطان، روند، سواحل دریای خزر